

Lausuntopyyntö VN/8871/2019

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi

1 Yleistä

Valtiokonttori esittää lausuntonaan hallituksen esityksestä annettuun luonnokseen seuraavaa.

Valtiokonttorin osalta hallituksen esitys koskee erityisesti sote-maakunnille siirtyville lainoille myönnettäviä valtioneuvoston takauksia ja niiden hallinnointia sekä maakuntien taloutta koskevan raportoinnin järjestämistä.

2 Valtion takaukset

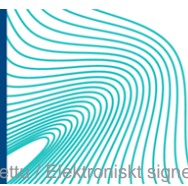
2.1 Valtiontakeusten hallinnointi

Valtiokonttori hoitaa keskitetysti suurinta osaa Suomen valtion rahoitustoimista. Se vastaa valtion lainanotosta sekä velan- ja kassanhallinnasta. Lisäksi Valtiokonttori hallinnoi valtion muiden organisaatioiden myöntämiä lainoja, korkotukia ja valtioneuvoston takauksia. Ehdotetun uudistuksen myötä Valtiokonttorille tulisi hallintoitavaksi merkittävä määrä uusia takauksia, joita valtioneuvosto voisi myöntää sote-maakunnille siirtyville lainoille ja muille sitoumuksille. Sote-maakuntien takauksia tulisi hallinnoimaan Valtiokonttorin Rahoitus-toimialalla Valtiokonttorin hoitamien muiden rahoitustehtävien yhteydessä.

Valtiokonttorin hallintoitavaksi tulevia valtion takauksia käsitellään pääasiassa sote-maakuntalain 17–20 §:ssä sekä lain sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 32–35 §:ssä. Valtiokonttori lausuu takeusten osalta seuraavaa.

2.2 Valtion takeuksen myöntäminen ja sisältö

Valtion takeuksen myöntämiseen ja sisältöön liittyvistä asioista määrätään sote-maakuntalain 17 §:ssä ja lain sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 32 §:ssä.

VK/6987/00.02.04/2020

25.9.2020

Valtion takausta yleisesti koskevissa yllä mainituissa säännöksissä käsitellään valtioneuvoston myöntämisen edellytyksiä ja takauksen sisältöä yleisellä tasolla. Valtiokonttori kiinnittää huomiota, ettei säännöksiin kirjattujen takausmuotojen (omavelkainen/täytetakaus) merkitystä tai sisältöä ole määritelty ehdotetuissa säädöstekstissä eikä myöskään hallituksen esityksessä. Muun muassa sosiaalista asuntorahoitusta koskevassa lainsäädännössä takauksen sisältö on määritelty tarkasti. Yleisimmin täytetakaus kattaa sosiaalisen asuntorahoituksen osalta pääoman, koron sekä viivästyskoron. Joissain tilanteissa takaus sisältää myös muut maksut, joskin muita maksuja on käytännössä pidetty hankalasti määriteltävinä. Valtiokonttori pitää tärkeänä, että takauksen laajuutta ja sisältöä tarkennettaisiin säännösten erityisesti uusien lainojen osalta niin, että takauksen sisältö ilmenee säännöksestä yksiselitteisesti.

Ehdotetuissa säännöksissä ei ole määritelty valtioneuvoston piiriin kuuluvan viivästyskoron suuruutta. Valtiokonttori pitää perusteltuna rajata viivästyskoron määrä korkolain 4 §:n 1 momentin mukaiseen viivästyskorkoon.

Valtiokonttori kiinnittää huomiota siihen, että toisin kuin sote-maakuntalain 17 §:ssä, lain sosiaali- ja terveydenhuolto ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 32 §:ssä ei ole nimenomaisesti kielletty lainan kohteen käyttämistä vakuutena ilman valtioneuvoston suostumusta. Koska säännöskohtaisista perusteluista kuitenkin selvästi ilmenee, että tarkoitus on molempien lainkohtien osalta ollut säätää asiasta samalla tavalla, Valtiokonttori pitäisi tärkeänä, että lainakohteen vakuutena käyttämiseen liittyvä kielto kirjattaisiin molempiin mainittuihin lainkohtiin samalla tavalla.

Sote-maakuntalain 17 §:n säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, että valtion takausvastuu olisi lähtökohtaisesti voimassa siihen saakka, kunnes sote-maakuntien verotusoikeutta koskeva lainsäädäntö tulee voimaan, minkä jälkeen lainojen riskit tulisivat uudelleen arvioitavaksi, ja valtioneuvostolle ei olisi vastaavaa tarvetta. Valtioneuvoston takaus voisi vain poikkeuksellisesti olla voimassa koko laina-ajan. Valtiokonttori kiinnittää huomiota siihen, ettei kummankaan lain asiaa käsittelevissä pykälissä ole otettu kantaa tällaiseen voimassaolon päättymiseen. Lain sosiaali- ja terveydenhuolto ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 32 §:n säännöskohtaisissa perusteluissa päinvastoin todetaan, että valtion takausvastuu olisi lähtökohtaisesti voimassa kunkin siirtyvän lainan jäljellä olevan laina-ajan. Mikäli tarkoituksena on, että kaikki takaukset lakkaavat verotusoikeutta koskevan lainsäädännön astuttua voimaan, tulisi siitä olla määräykset säännöksissä. Säännöksistä tulisi tällöin selvittää yksiselitteisesti, mihin takauksen voimassaolo päättyy ja missä menettelyssä se mahdollisesti todettaisiin päättyneeksi. Määräykset asiasta tulisi olla molemmissa laeissa. Mikäli takauksen voimassaolo halutaan jättää valtioneuvoston päätöksen ehtojen varaan, asiasta ei tulkintaepäselvyyksien välttämiseksi tulisi mainita säännöksen perusteluissa lainkaan. Valtiokonttori näkee mahdollisena ongelmana jo aiemmin myönnetyn rahoituksen osalta jälkikäteisten muutosten vaikutuksen lainoittajien riskiasemaan. Mikäli rahoittajat eivät hyväksy laina-aikaa lyhyempää määräaikaista takausta, riskinä voi olla lainojen irtisanominen.

25.9.2020

Valtiokonttori kiinnittää huomiota myös siihen, ettei valtioneuvoston päätösten muutoksenhakukelpoisuudesta ole säännöksissä mainintaa. Keskushallintoveranomaisena valtioneuvoston päätöksiin sovelletaan yleislakina hallintolakia. Valtioneuvoston päätöksen valituskelpoisuuteen olisi takauksiin liittyvien päätösten osalta perusteltua ottaa säännöstasolla kantaa erityisesti, mikäli päätöksiin ei saisi hakea muutosta valittamalla.

2.3 Valtiontakauksen valvonta

Valtiontakauksen valvonnasta määrätään sote-maakuntalain 18 §:ssä ja lain sosiaali- ja terveydenhuoltoja ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta 33 §:ssä. Mainituissa säännöksissä määrätään Valtiokonttorin valvontaoikeudesta sekä lainaan liittyvien muutosten hyväksymisestä.

Valtiokonttorin tiedonsaantioikeuden osalta Valtiokonttori toteaa, että valtion lainanannosta sekä valtiontakauksesta ja valtiontakuuista annetussa laissa määrätään oikeudesta saada valvonnassa tarpeelliset tiedot ja selvitykset myös velkojalta. Selvyyden vuoksi Valtiokonttori pitäisi hyvänä, että myös näiden puheena olevien sote-lakien säännöskohtaisiin perusteluihin lisättäisiin maininta siitä, että Valtiokonttorilla on oikeus saada kaikki valtion lainanannosta sekä valtiontakauksesta ja valtiontakuuista annetun lain 15 a §:ssä tarkoitettut tiedot ja selvitykset velalliselta ja lainanmyöntäjältä ja että lainanmyöntäjän tulisi raportoida Valtiokonttorille säännöllisesti Valtiokonttorin määräysten ja ohjeiden mukaisesti valtion takauksen piirissä olevista myönneistä lainoista.

Lainaan liittyvien muutosten osalta ehdotetuissa säännöksissä luetellaan muutokset, jotka edellyttävät Valtiokonttorin hyväksyntää. Hyväksyttäviin muutoksiin olisi Valtiokonttorin näkemyksen mukaan perusteltua lisätä myös vakuuksiin tehtävät muutokset, koska vakuusmuutokset vaikuttavat usein merkittävästi lainan riskiasemaan.

Molempien lakien säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, että velallisen vaihtaminen voi olla peruste myös valtiontakauksen lakkaamiselle, jos Valtiokonttori ei hyväksyisi lainan siirtoa. Mikäli tarkoituksena on, että takaus lakkaa näissä tilanteissa automaattisesti, asiasta tulisi määrätä asiaa koskevissa säännöksissä. Valtiokonttori toivoisi selvennystä myös siihen, millaisessa menettelyssä takauksen päätyminen kuvatussa tilanteessa todettaisiin.

Lainan siirtämisen osalta Valtiokonttori pitäisi hyvänä, että soveltuvien pykälien säännöskohtaisiin perusteluihin lisättäisiin maininta siitä, että Valtiokonttori voi lainan siirtämistä koskevassa asiassa ottaa harkinnassaan huomioon muun muassa valtion riskiaseman ja uuteen lainoittajaan liittyvän vastapuoliriskin. Valtiokonttorilla tulisi olla mahdollisuus huomioida arvioinnissaan muun muassa, että lainanmyöntäjä pystyy itsenäisesti täyttämään Valtiokonttorin asettamaan raportointivelvollisuuteen liittyvät velvoitteet.

Lainaan liittyvien muutosten osalta esityksessä ehdotetaan, että Valtiokonttori tulisi hyväksymään lainaan liittyvät muutokset erikseen mainittuja poikkeustilanteita lukuun ottamatta. Tällaisia pykälissä kuvattuja poikkeustilanteita

25.9.2020

olisivat tilanteet, joissa lainaan tehtävä muutos koskisi lainaa, jonka jäljellä oleva pääoma olisi vähintään 20 miljoonaa euroa sekä tilanteita, joissa lainaan tehtävä muutos olisi muuten valtion takausvastuun kannalta poikkeuksellisen merkittävä. Näissä tilanteissa muutoksen hyväksyisi Valtiokonttorin sijasta valtioneuvosto. Valtiokonttori kiinnittää huomiota toimivaltarajauksen tulkinnanvaraisuuteen siltä osin, kun rajausta koskee poikkeuksellisen merkittäviä tilanteita. Valtiokonttori pitää tärkeänä, että toimivaltaan liittyvät rajaukset ovat mahdollisimman yksiselitteisiä. Avoimeksi jää myös se, miten ja mikä taho arvion toimivallasta tekee ja miten hakemusprosessi tulisi tällaisessa jaoissa toimivaltatilanteessa käytännössä toteuttaa. Euromääräisen rajan osalta Valtiokonttori katsoo, ettei korkea euromäärä sinänsä vaikuta ratkaistavan asian sisältöön, mistä syystä tällaisen euromäärän asettaminen ei ole tarpeen.

Lisäksi Valtiokonttori kiinnittää huomiota siihen, ettei kummassakaan laissa ole määräyksiä muutoksenhausta valtion viranomaisen tekemiin päätöksiin. Sote-maakuntalain 16 luku, jossa käsitellään oikaisuvaatimusta ja sote-maakuntavalitusta koskee ainoastaan sote-maakunnan ja sote-maakuntayhtymän viranomaisten päätöksiä. Laissa sosiaali- ja terveydenhuolto ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaattamista muutoshakua on käsitelty 61 §:ssä, joka ei myöskään koske valtion viranomaisen tekemiä päätöksiä. Koska päätöksissä, jotka koskevat lainaan liittyviä muutoksia, on kyse valtion viranomaisen tekemistä hallintopäätöksistä, tulee niistä Valtiokonttorin näkemyksen mukaan voida hakea oikaisua päätöksen tehneeltä viranomaiselta. Muutoksenhaun tulisi noudattaa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia. Nykyisten tehtäviensä osalta Valtiokonttorin Rahoitus-toimiala noudattaa kaikissa hallintomenettelyssä ratkaistavissa asioissa hallintolakia.

Huomioiden hallintoasioiden käsittelyyn liittyvät menettelyvaatimukset ja edellä kuvatun toimivaltarajauksen tulkinnanvaraisuuden, Valtiokonttori puoltaa esitetyn toimintamallin sijaan toimintamallia, jossa Valtiokonttorin toimivaltaa ei ole erikseen rajattu, mutta jossa Valtiokonttorin tulee ennen päätöksen tekemistä pyytää erikseen yksilöidyissä erityisissä tilanteissa valtioneuvostolta lausuntoa asiassa. Näin hallintoprosessin käytännön hoitaminen jäisi kokonaisuudessaan Valtiokonttorille, mutta Valtiokonttori saisi kuitenkin erityisissä tilanteissa valtioneuvostolta ohjausta asiaa ratkaistessa. Kun arvioidaan, olisiko kyseessä valtioneuvoston lausuntoa edellyttävä erityistilanne, tulisi huomioida erityisesti esitettyjen järjestelyjen poikkeuksellisuus ja järjestelyistä aiheutuvat riskit, ei niinkään lainan euromäärä. Valtiokonttori pitää tärkeänä, että Valtiokonttorilla olisi halutessaan kuitenkin aina mahdollisuus pyytää valtioneuvoston lausuntoa, mikäli tilanne sitä vaatii.

2.4 Valtiontakaukseen liittyvät lainanmyöntäjän velvollisuudet

Lainanmyöntäjän velvollisuuksia käsitellään sote-maakuntalain 19 §:ssä ja lain sosiaali- ja terveydenhuolto ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaattamista 34 §:ssä.

25.9.2020

Lainanmyöntäjän velvollisuuksia koskevissa edellä mainituissa säännöksissä määritellään lainanmyöntäjän velvollisuudet, joiden täyttäminen on valtiontakauksen voimassaolon edellytys. Säännöksissä lueteltujen edellytysten lisäksi Valtiokonttori pitäisi tärkeänä, että myös lainanantajan raportointivelvollisuus nostettaisiin säännöstasolla takauksen voimassaolon edellytykseksi. Lainanmyöntäjän tulee ilmoittaa Valtiokonttorin määräämänä ajankohtana valtion takausvastuulla olevan lainan määrä, pääomassa tapahtuneet muutokset, korkotiedot, maksuviivästystiedot sekä muut Valtiokonttorin tarpeelliseksi katsomat tiedot. Valtiokonttorin tulisi voida ottaa mahdolliset puutteet raportointivelvollisuuden täyttämässä huomioon takauskorvaushakemusta käsitellessään.

Lainanantajan tulisi noudattaa Valtiokonttorin määräysten lisäksi myös Valtiokonttorin antamia ohjeita. Ohjeiden noudattaminen olisi tarpeen lisätä asiaa koskeviin säännöksiin. Käytännössä Valtiokonttori on pääsääntöisesti ohjannut lainanmyöntäjiä ohjeilla, joskin myös oikeus antaa määräyksiä on tarpeellinen.

2.5 Takauskorvaus ja takautumisoikeus

Takauskorvauksen maksamisen edellytyksiä ja maksetun takauskorvauksen perimistä lainansaajalta käsitellään sote-maakuntalain 20 §:ssä ja lain sosiaali- ja terveydenhuolto- ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta 35 §:ssä.

Valtiokonttori toteaa, että lainanmyöntäjän velvollisuuksia koskevissa pykälissä määritellyt velvollisuudet, kuten muun muassa lain ja hyvän pankkitavan noudattaminen koskevat molempia säännöksissä tarkoitettuja valtiontakauksen muotoja, niin omavelkaista takausta kuin täytetakausta. Näin ollen sote-maakuntalain 20 § 2 momentin ja lain sosiaali- ja terveydenhuolto- ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta 35 § 2 momentin mukainen arviointi mahdollisesta takauskorvauksen maksamatta jättämisestä osittain tai kokonaan tulisi ulottaa koskemaan sekä omavelkaista takausta että täytetakausta. Ehdotetuista takauskorvauksen maksamista koskevista pykälistä voi kokonaisuudessaan saada sen kuvan, että lainanmyöntäjän velvollisuuksien täyttämiseen liittyvä arviointi koskisi ainoastaan täytetakausta. Valtiokonttori pitää tärkeänä, että myös omavelkaisten takausten osalta Valtiokonttorilla tulee korvauksen maksamisesta päättäessään olla mahdollisuus arvioida lainanmyöntäjän menettelyn asianmukaisuutta.

Valtiokonttori kiinnittää huomiota siihen, että takauskorvauksen maksaminen on asiaa käsittelevissä säännöksissä sidottu paitsi velallisen maksukyvyttömyyteen myös lainanmyöntäjän lopulliseen menetykseen. Säännösten sanamuoto vastaa sosiaalisen asuntorahoituksen sääntelyä, jossa mm. vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetussa laissa valtion vastuu on sidottu lainanmyöntäjän lopulliseen menetykseen. Lopullisen menetyksen määritelmä on kuitenkin tulkinnanvarainen. Määritelmän tulkinnassa Valtiokonttori on joutunut hakemaan tulkinta-apua mainitun lain esitöiden lisäksi myös sitä edeltävien lakien esitöistä. Sosiaalisen

25.9.2020

asuntorahoituksen osalta Valtiokonttori on tältä osin katsonut, että lopullisen menetyksen toteaminen edellyttää, että velallisen kaikki omaisuus on käytetty velkojen maksamiseen, ennen kuin menetyksen voi todeta olevan lopullinen. Mikäli säännöksiin halutaan tässä yhteydessä ottaa maininta lopullisesta menetyksestä, olisi sen merkitystä tarpeen avata vähintäänkin säännöskohtaisissa perusteluissa.

2.6 Sote-lainsäädännön suhde muuhun lainsäädäntöön

Valtiokonttori toteaa, että kuntayhtymillä ja niiden tytäryhtiöillä voi olla erityislainsäädännön perusteella valtion varoista myönnettyjä arava- ja/tai korkotukilainoja. Korkotukilainoilla on jo sitä koskevan lainsäädännön perustella valtion täytetäkaus. Sote-maakuntalakia tai lakia sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta ei tule ulottaa koskemaan näitä sosiaalisen asuntorahoituksen lainoja ja korkotukilainoja, joissa erityissääntöjen nojalla on täytetäkaus. Sosiaalinen asuntorahoitus tulisi näin ollen erikseen rajata sote-lainsäädännön takausta koskevien sääntöjen ulkopuolelle.

Valtiokonttori kiinnittää huomiota siihen, ettei sote-sääntelyn valtioneuvoston takauksien suhteesta takauslainsäädäntöön ole esityksen luonnoksessa otettu kantaa. Valtiokonttorin näkemyksen mukaan takauksesta ja vierasvelkapanntauksesta annetun lain (takauslaki) tulisi soveltua täydentävänä yleislakina myös sote-lakien mukaisiin takauksiin. Takauslaki täydentäisi sote-lainsäädännön mukaista erityissääntelyä muun muassa maksuviiveiden ilmoittamisen laiminlyönnin seurauksien, regressisaatavien, takauksen vanhentumisen ja erääntymisen osalta. Asiasta olisi tarpeen ottaa maininta asiaa koskeviin sote-lakeihin.

2.7 Takausten hallinnointiin varautumisesta ja aikatauluista

Perustettaville maakunnille olisi uudistuksessa siirtymässä merkittävä määrä lainoja, johdannaissopimuksia ja rahoitusleasing-sopimuksia, joiden pääoma tulee olemaan myös euromääräisesti merkittävä. Valtioneuvostolle tulee näin ollen käsiteltäväksi huomattava määrä takauksen myöntämiseen liittyviä asioita. Valtiokonttori kiinnittää huomiota suunniteltuun aikatauluun. Esityksen mukaan siirtyvät lainat tulee ilmoittaa sote-maakunnalle 28.2.2022 mennessä. Sote-maakuntavaltuuston tulee käsitellä sote-maakunnalle siirtyvät lainat 31.3.2022 mennessä. Sote-maakuntien tulee ilmoittaa velkojille siirtyvistä lainoista 30.10.2022 mennessä, minkä jälkeen siirtojen tulisi tapahtua jo 1.1.2023. Takauspäätösten valmisteluun ja käsittelyyn jäisi näin ollen aikaa vain kaksi kuukautta, mikä vaikuttaa Valtiokonttorin arvion mukaan liian lyhyeltä ajalta takausasioiden valmistelemiseksi ja käsittelemiseksi valtioneuvostossa.

Valtiokonttorin tulee osaltaan saada hyvissä ajoin ennen takauspäätösten tekemistä tieto kaikista vastuista ja sitoumuksista, joille tulitisiin mahdollisesti myöntämään takaus. Ottaen huomioon, ettei tässä vaiheessa ole vielä tarpeeksi tiedossa, kuinka paljon ja minkä tyyppisiä sitoumuksia takauksen piiriin on tulossa, Valtiokonttori pitää erityisen tärkeänä, että tiedot takauksen

25.9.2020

piiriin tulevista sitoumuksista toimitetaan Valtiokonttorille mahdollisimman nopeasti. Taholle, jolla tieto varhaisimmassa vaiheessa tulee olemaan, tulisi määrätä velvollisuus ja oikeus salassapitosäännösten estämättä toimittaa tiedot Valtiokonttorille heti, kun tieto on saatavissa.

Vastuut, joille valtiontakausta myönnetään, on pystyttävä asianmukaisesti luokittelemaan ja rahamääräisesti arvioimaan Valtiokonttorin korkotuki- ja valtiontakaustajärjestelmässä (Kota). Nykyisen Kota-järjestelmän avulla hallinnoidaan Valtion asuntorahaston korkotuki- ja valtiontakaustalainoja, joiden ehtoja järjestelmän ydintoiminnot on rakennettu vastaamaan. Muiden erityyppisten rahoitustuotteiden ylläpito, hallinnointi ja raportointi edellyttävät, että Kota-järjestelmän ydintoimintoihin rakennettuja ehtoja laajennetaan. Tämä mahdollistaa hallinnoinnin, seurannan ja raportoinnin uusien rahoitustuotteiden pääomamuutosten, erääntyneiden, maksamatta jääneiden erien sekä maksettujen takaukskorvausten ja muiden maksuliiketiketojen osalta. Kota-järjestelmän kehittäminen vaatii myös Valtiokonttorin liitännäisjärjestelmien kehittämistä muun muassa asianhallinnan ja raportoinnin osalta. Syksyllä 2020 Valtiokonttorissa käyttöön otettavaan uuteen vakuushallintajärjestelmään saattaa kohdistua myös jatkokehittämistarvetta uusien takaustyyppien myötä.

Valtiokonttori tulee tarvitsemaan aikaa järjestelmiensä kehittämiseksi vähintään vuoden. Projekti tulee käynnistää vuoden 2021 aikana, kuitenkin mahdollisimman pian. Järjestelmäkehitystyön käynnistämiseksi Valtiokonttori tarvitsee kaiken kerätyn tiedon niiltä tahoilta, jotka selvittävät ja koordinoivat siirtyviä vastuita. Valtiokonttori tarvitsee vähintäänkin tiedot erilaisten rahoitustuotteiden kappalemäärästä ja niiden jakautumisesta eri rahoittajatahoille. Koska ehdotuksen mukainen takaus oltaisiin myöntämässä lähtökohtaisesti vain lyhyeksi määräajaksi, vaikuttaa tieto sitoumusten määrästä ja niiden kirjosta harkintaan myös sen osalta, miten merkittäviin järjestelmämuutoksiin asiassa on syytä ryhtyä.

Valtiokonttori tulee tarvitsemaan myös kopiot velkakirjoista ja muista sitoumuksista ja sopimuksista. Mikäli tiedot tullaan keräämään esimerkiksi sähköiseen arkistoon, Valtiokonttorin tulisi saada oikeus käyttää järjestelmän tietoja.

3 Maakuntien taloutta koskevan raportoinnin järjestäminen

Valtiokonttori liittyy sote-maakuntaudistukseen myös kuntien automaattisen talousraportoinnin osalta. Kuntien automaattisessa talousraportoinnissa kunnat ja kuntayhtymät toimittavat neljännesvuosi/puolivuosi/tilinpäätös/talousarvio-tietojaan Valtiokonttorin toteuttamaan kuntatalouden tietopalveluun.

Sote-maakuntien sisältö muodostuu kuntien tehtävistä, joten Valtiokonttorin käsityksen mukaan tässä ei tule sinänsä uutta olennaista laajuutta tämän raportoinnin piiriin. Sote-maakuntaudistus edellyttää kuitenkin rakenteellisia muutoksia tulevine sote-maakuntien tietojen tuottamiseen, tietojen keruuseen ja tietovarantoon sekä julkiseen raportointiin tutkiahallinto.fi-palvelussa. Sote-maakuntien velvollisuudesta tietojen toimittamiseen säädettäisiin Sote-

25.9.2020

maakuntalaki 118 §:ssä ja tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Valtiokonttori pitää tätä menettelyä toimivana.

Tarvittavien muutostöiden ja muutoshankkeen laajuutta Valtiokonttori ei vielä pysty tarkasti arvioimaan. Hankekustannus syntyy pitkälti projektihallinnosta, teknisestä toteutuksesta, maakuntien tukemisesta ja neuvonnasta omien hankkeidensa toteuttamisessa sekä erityisesti testaamisesta, joka ajoittuu ajallisesti pitkälle aikavälille. Erityisesti testaamista pitää Valtiokonttorin mielestä ohjata määrätietoisesti ja keskitetysti. Tiedon laadun ja oikeellisuuden varmistaminen on erityisen tärkeää tässäkin muutostilanteessa siten, että kuntatalouden ja tulevan sote-maakuntatalouden taloustietojen kokonaisuus säilyy hallittavana rakenteellisen muutoksen yhteydessä.

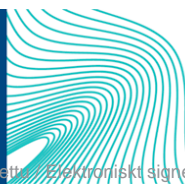
Sote-maakuntauudistuksen valmistelu ja aineisto on laajaa – Valtiokonttori toteaa, että kuntien automaattinen talousraportointi näyttää olevan huomioitu suurelta osin uudistuksen osana, vaikkakin useat yksityiskohdat tietosisältöön liittyen ovat luonnollisesti vielä auki. Valtiokonttori toteaa, että se jatkaa yhdessä valtiovarainministeriön kunta- ja aluehallinto-osaston osaston kanssa kuntatalouden raportointiin tehtävien muutosten sisällöllistä ja hallinnollista valmistelua. Lopuksi Valtiokonttori korostaa, että lainsäädännön toimeenpanosta aiheutuvat kustannukset tulee ottaa kaikkien tehtävien osalta huomioon osana uudistuksen rahoitusta.

Pääjohtajan sijaisena
Toimialajohtaja

Lasse Skog

Toimialajohtaja

Teppo Koivisto

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 8 pages before this page

Dokumentet inneholder 8 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 8 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 8 sider før denne side

Detta dokument innehåller 8 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

toimivaltaoikeus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende